

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland, Jaargang 18

2 ● 2019

● Foto: Theo Baas.

Dalkruid

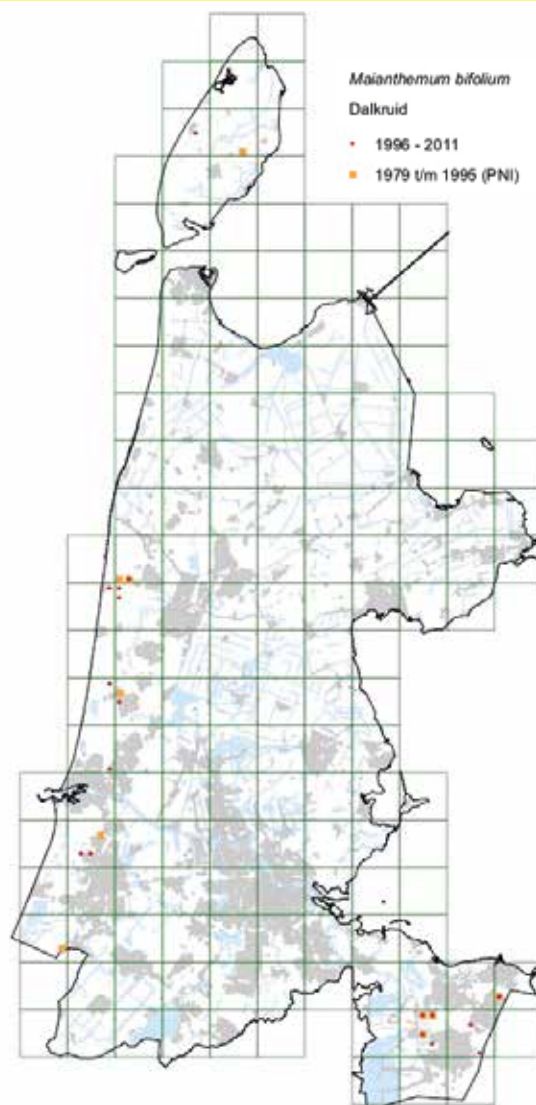
Maianthemum bifolium

Kenmerken

Dalkruid is een lage plant met dunne, oppervlakkig kruipende wortelstokken (rizomen) die vaak grote plakaten vormen. De plant bloeit in mei en juni met kleine, witte, stervormige bloemen. Oppervlakkig lijkt de plant wel wat op het lelietje-van-dalen, een soort die omstreeks dezelfde tijd bloeit en ook grote groepen vormt, maar het blad en de bloemen verschillen aanzienlijk. Lelietje-van-dalen heeft klokvormige bloemen en lancetvormige bladeren. In Twente noemt men dalkruid ook wel "wilde lelietjes", ter onderscheiding van het veel gekweekte lelietje-van-dalen. Vanuit de wortelstok ontwikkelen zich alleenstaande lang gesteelde bladeren die in de bloeitijd verwelken en rechtopstaande bloeistengels die meestal twee bladeren dragen. De bladeren zijn eivormig met een hartvormige voet en een spitse top. De onderkant van de nerven en de bladsteel zijn enigszins behaard. De zoet geurende bloemen staan in een tros met z'n tweeën of drieën op gelijke hoogte. Ze staan op korte steeltjes in de oksels van minieme schubvormige schutblaadjes. Aanvankelijk staan de bloemslippen stervormig uit, later worden de bloemslippen teruggeslagen. De bloemen worden vooral door zweefvliegen bezocht, maar er vindt ook zelfbestuiving plaats. De vrucht is een ronde bes die één of twee zaden bevat. Onrijpe bessen zijn groen en kleuren rood bij het rijp worden. *Maianthemum* komt van het Griekse majus: mei en Athos: bloem, dus bloem van mei. *Bifolium* betekent tweebladig.

Ecologie

Dalkruid is een plant van beschaduwde plaatsen op vrij droge tot vochtige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, zwak zure tot zure grond (leem en zand, zelden op verdrogend veen) met ruw, maar redelijk verterend strooisel. Omdat de plant slecht bestand is tegen strooiselophoping heeft ze een voorkeur voor een hellende bodem zoals hellingbossen, beekoeverwallen, houtwallen, duinhellingen, boomvoeten en lanen. In tegenstelling tot haar naam is de plant in ons land meer een helling- dan een dalbewoner.

● De verspreiding van dalkruid in Noord-Holland.

Verspreiding en trend

Het verspreidingsgebied van dalkruid omvat China, Siberië en Midden-, Oost-, Noord- en Noordwest-Europa, zuidelijk tot in de Pyreneeën. De soort is vrij algemeen in het oosten en midden van ons land en in Zuid-Limburg, zeldzaam in de Hollandse duinen en zeer zeldzaam in laagveengebieden en op de Waddeneilanden. De groeiplaatsen in Noord-Holland zijn beperkt tot het Gooi en de binnenduinstrand. Het aantal kilometerhokken waarin de soort is aangetroffen is toegenomen, waarschijnlijk is dit een waarnemingseffect omdat voor de periode 1996-2011 meerdere bronnen zijn gebruikt.

Theo Baas
baas0828@planet.nl